

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente Amsterdam
T.a.v. Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied
Postbus 202
1000 AE AMSTERDAM

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Olonummer
6940071

Onze referentie
1412970

Datum 05 juli 2023
Betreft Wabo advies omgevingsvergunning rijksmonument

Bijlagen
0

Naam	Duivenhuis, ook wel broedmachinehuis
Adres	Plantage Kerklaan 36
Postcode/plaats	1018CZ Amsterdam
Gemeente/provincie	Amsterdam; Noord-Holland;
Monumentnummer	518287

Geacht college,

Op 28 juni 2023 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 2.26, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang met artikel 6.4, eerste lid onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen. In onderstaande motivering licht ik nader toe hoe ik tot dit advies ben gekomen. Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Het plan

Het plan is om het duivenhuis te restaureren en herbestemmen tot vergaderruimte en horeca-uitgiftepunt met overdekt terras.

Dit plan maakt deel uit van een grotere ontwikkeling; de naastgelegen en eveneens als rijksmonument beschermde moeflonstal zal worden herbestemd tot educatieve kinderspeelplaats. Hierover heb ik onlangs separaat een advies uitgebracht.

Over een eerdere versie van het plan heb ik op 19 juli 2022 per mail een preadvies uitgebracht en op 25 oktober jl. heeft hierover nader overleg plaatsgevonden. Naar aanleiding van de eerdere opmerkingen is het plan aangepast.

Motivering

Het is positief dat het monument -dat al geruime tijd geen noemenswaardige bestemming meer heeft- weer een functie krijgt. Het verliest weliswaar zijn functie als dierenverblijf, maar dat heeft het ook niet altijd gehad. Het pand is een overblijfsel uit de periode dat de gronden nog onderdeel waren van de Plaaziertuin Laanzigt. Deze gronden werden rond 1853 aan Artis toegevoegd. Waarschijnlijk was dit gebouw toen al aanwezig en is het later in de 19e eeuw tot dierenverblijf verbouwd (in meerdere fasen voor verschillende soorten dieren). Het staat nu bekend onder de naam duivenhuis. Thans resteert een hoog opgetrokken bouwdeel onder zadeldak met pannen en houten overstek. De gevels zijn voorzien van ruw pleisterwerk. Het is van algemeen belang als historisch-functioneel onderdeel van het Artis-complex en vanwege de eraan verbonden oudere (bouw)geschiedenis.

Voor het nieuwe gebruik wordt het duivenhuis voorzien van een pergola-achtige overkapping met groen dak. Dit vormt een overdekt terras naast het horeca-uitgiftepunt dat op de begane grond van het duivenhuis wordt gemaakt. Via een trap aan de westzijde is een deel van de overkapping toegankelijk als omlopend balkon. Hiermee wordt -via deuren in de noord- en zuidgevel- de vergaderruimte op de eerste verdieping ontsloten.

Tegen het aanbouwen van een overkapping is geen bezwaar. Het gebouwtje heeft door de tijd heen diverse aanbouwen gehad en de houten veranda is in hoogte ondergeschikt aan het monument. In de vorige versie van het plan was de nieuwbouw nog te overheersend, mede doordat toen twee trappen langs de oostgevel werden voorgesteld. Naar aanleiding van de eerdere adviezen en het gevoerde overleg, is het plan aangepast en wordt er nu een enkele trap langs de westgevel voorgesteld. Dat is een positieve wijziging. Het toevoegen van een balkon met trap is een aardige referentie naar het oorspronkelijke duivenhuis, terwijl het hoofdvolume met gerotseerde gevels op deze manier toch voldoende herkenbaar blijft.

De nieuwe veranda is qua ontwerp en materialisering helder en eenduidig en vormt daarmee een herkenbare toevoeging en nieuwe tijdlaag aan het monument. Ook voor wat betreft de verdere aanpak wordt de keuze gemaakt om het contrast tussen de monumentale delen en latere aanpassingen duidelijker zichtbaar te maken. Dit houdt onder meer in dat onderdelen die verloren zijn gegaan (zoals de sierlijke windveer) niet worden gereconstrueerd. Dit is een andere insteek dan bij overige recente projecten in Artis, maar in dit geval te verantwoorden en onderbouwd vanuit een helder concept. Aan het plan ligt een bouwhistorische waardestelling en een kleurhistorisch onderzoek ten grondslag.

Naast bovengenoemde wijzigingen wordt de gevelpui in de zuidgevel aangepast (met behoud van het historische kozijn) en wordt in de noordgevel een vergelijkbare pui aangebracht. Daarnaast zal het duivenhuis weer in goede bouwkundige staat worden gebracht, waarbij gevels en dak worden geïsoleerd. Deze wijzigingen/werkzaamheden strekken niet tot nadere opmerkingen.

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij '*Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten*' op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Afschrift en tekeningen

Graag wijs ik u erop dat u op grond van het Bor verplicht bent een afschrift van het ontwerpbesluit en van de beschikking, beide met bijbehorende stukken, op te sturen naar de staatssecretaris van OCW, via het Omgevingsloket online of omgevingsvergunning@cultureelerfgoed.nl.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,